

lordanka Derilova (Katěrina). Foto Martin Popelář

OBSAH OPERY

PRVNÍ JEDNÁNÍ

I. obraz

Katěrina, nešťastná manželka majetného kupce Zinovije Borisoviče Izmajlova, je šířána nudou a teskní. Její tchán Boris jí hrubě vytýká, že nedala jeho synovi potomka a dědice. Přeje si připravit své oblíbené houby a posílá Katěrinu, aby nachystala jed na krysy, které jim žerou mouku. Zinovij se chystá odjet obhlédnout potrženou přehradu u mlýna a mimoděk oznamuje, že přijal nového příručího Sergeje. U loučení Boris vyžaduje, aby Katěrina přísahala věrnost manželovi na kolenou. Děvečka Axiňja prozrazuje Katěrině, že Sergej byl od předchozích zaměstnavatelů vyhozen za to, že měl pletky s paní domu.

Symfonická mezihra

II. obraz

Dělníci u Izmajlových vedení Sergejem se vysmívají Axiňje, osahávají ji a štipají. Katěrina jejich počínání rázně zastaví a snaží se zbít Sergeje. Boris všechny rozežene k jejich práci.

Symfonická mezihra

III. obraz

Roztoužená Katěrina ulehá ke spánku, když vtom zaklepe na její dveře Sergej. Přichází se zvláštní prosbou o zapůjčení knihy, jeho záměry jsou však jiné. Katěrina mu podlehne tělem i duší.

DRUHÉ JEDNÁNÍ

IV. obraz

Boris kvůli podezření na zloděje nemůže usnout. Vzpomíná na své mládí a hořekuje nad svým synem. Nakonec se odhodlává sám zajít za Katěrinou a sexuálně ji potěšit. Uvidí však Sergeje, jak mizí za svítání z Katěrinina pokoje. Boris řve, že chytil zloděje, a začíná Sergeje bičovat. Katěrina na něj křičí, Boris ustává v šíleném mlácení a Sergeje nechá zavřít do spížirny. Boris nechává poslat pro syna Zinovije se zprávou o nevěře. Zatímco mu Katěrina chystá houby, přisype do nich jed na krysy, kterým Borise rychle otráví.

Symfonická mezihra

V. obraz

Katěrina a Sergej si užívají postelových radovánek. Sergej ji upozorňuje, že se Zinovij již brzy vrátí domů, což bude znamenat konec jejich lásky. Katěrina mu však slíbuj, že se postará o to, aby se stal jejím mužem a majetným kupcem. Zatímco Sergej spí, Katěrinu pronásleduje jako černé svědomí duch zavražděného Borise. Zinovij se vrací domů. Když to Katěrina zjistí, narychlo Sergeje schová. Zinovij naráží na jasné důkazy její nevěry a po chvíli ji počne surově bít. Brzy nato Sergej přispěchá na pomoc a společně s Katěrinou Zinovije uškrtí. Jeho mrtvé tělo ukryjí ve sklepě. Katěrina prohlašuj, že Sergeje za svého muže.

TŘETÍ JEDNÁNÍ

VI. obraz

V den svatby stojí u sklepa Katěrina a mrazí ji z pomýšlení na spolu-vraždu manžela. Sergej ji nabádá, aby se mrtvých nebála, to živých se prý má obávat. Společně odchází do kostela. Nenasytný mužik, hledající na kupcově statku alkohol, místo něj najde ve sklepě mrtvolu Zinovije. Vyděšený to běží ohlásit na policii.

Symfonická mezihra

VII. obraz

Na policejní stanici lamentuje revírní inspektor se svými strážníky nad tím, že nebyli pozváni na svatbu. Chvilku povyražení z každodenní nudy jim přinese výslech učitele, vyloženě je ale potěší až mužikova zpráva o mrtvole. Spěšně se vydávaj k Izmajlovovům.

Symfonická mezihra

VIII. obraz

Svatební hostina se chýlí ke konci. Hosté provolávaj slávu novomanželům, opilý kněz vyzdvihuj krásy nevěsty. Katěrina však zjišťuj, že je zámek ke sklepním dveřím vypáčený. Se Sergejem se snaží po-brat všechny peníze a zmizet. Vtom však přichází policie a Katěrina se sama přiznává. Spolu s ní odvádí do vězení také Sergeje, jehož Katěrina prosí o odpuštění.

ČTVRTÉ JEDNÁNÍ

IX. obraz

Trestanci se cestou na Sibiř chystaj přenocovat. Katěrina uplatí strážného, aby ji pustil za Sergejem. Láskyplně k němu přichází, ten ji ale hned začne nenávistně osočovat, že mu zničila život. Znechucen Katěrinou odchází před jejími zraky ukojit své sexuální choutky za trestankyní Sonětkou. Ta však za tuto službu vyžaduj nové punčochy. Sergej falešně znovu vyzná lásku Katěrině a díky stížnosti na vlastní bolavé nohy na ní vymámí tento dar pro Sonětku. Katěrina zdrcena jeho jednáním a výsměchem trestankyň začíná blouznit. Bezcitná Sonětko děkuje Katěrině za punčochy. Katěrina již dále nechce žít. Strčí do Sonětky a spolu s ní padá z vysokého břehu řeky. Někteří trestanci chtějí skočit do vody a zachránit je, ale strážní je nepouštějí. Zaznívá jen jejich smutná píseň na cestě do vyhnanství...